

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция – Бургас

гр. Бургас 8000, ул. "Александровска" № 120

e-mail: rzi@rzi-burgas.com

тел.: 056/ 807302, факс 056/ 816261

site: www.rzi-burgas.com

Годишен анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Бургас

2017г.

I. Здравно-демографска характеристика на областта

1.1. Численост на населението

По данни на НСИ населението на Област Бургас към 31.12.2017г. е 411579 души и представлява 5,8% от общото население за страната. С последното преброяване и в сравнение с предходната година е намаляло с 1105 души /0,3%/. През последните години демографските процеси в страната се характеризират с трайна тенденция за намаляване на броя на населението и неговото застаряване, което се наблюдава, макар и с по-бавни темпове и за област Бургас.

Област Бургас включва 13 общини. Броят на населението по общини показва големи различия, дължащи се на наличието на планински и селски територии с ниска гъстота на населението и на силно урбанизирани зони с висока гъстота на населението.

По-голям е броят на населението в общините: Бургас, Айтос, Руен, Несебър, Поморие, Карнобат, които се характеризират с по-висок процент на трудова заетост – сезонна и постоянна, наличие на население с постоянен адрес и местожителство и на лица, които са се установили от други области на страната. Сезонната заетост се определя от вида трудова дейност и се отнася, както за активния туристически сезон, така и за останалото време в годината и зависи от развитието на структуроопределящите отрасли в икономиката и туризма на област Бургас. Въпреки че областният център продължава да привлича хората, като предлага по-добри възможности за работа, в последните години се наблюдава тенденция на засилване на миграционната вълна в направление град-град, или село-град.

Не са настъпили промени по отношение разпределение по пол-мъже/жени.

В общия брой на населението продължава да преобладават жените 51,5%, които са с 3,0% повече от мъжете 48,5%. През 2016г. относителният дял на мъжете е 48,5%, на жените 51,4%, при 48,6% мъже и 51,4% жени за 2015г.

- Броят на населението в градовете през 2017г. е 314036 /76,3%/, 2016г. 314497 /76,2%/, 314987 /76,1%/, за 2015г.

- Относителният дял на жените в градовете е 163289 /52%/, 2016г. 212316 / 51,4%/, 2015г. е 2125 94 /51,4%/.

- Относителният дял на мъжете в градовете е 150747 /48%/, 2016г. 200368 /48, 5%/, през 2015г. е 201290 /48,6%/.

- В селата броят на населението през 2017г. е 97543 /23,7%/, 2016г. 98187 /23,8%/, 2015г. е 98897 /23,9%/.

- Относителният дял на жените в селата е 48771 /50%/. през 2016г. е 49097 /50%/, 2015г. е 49385 /49,9%/.

- Относителният дял на мъжете в селата е 48772 /50%/, през 2016г. е 49090 /50%/, 2015г. е 49512 /50,1%/.

Разпределението на населението между градовете и селата е неравномерно, резултат от неговото естествено, механично движение, засилени миграционни процеси.

В градовете през 2017г. живее 76,3%, при 76,2% за 2016г., 76,1% за 2015г., който показател се повишава през последните години. В селата този показател намалява, за 2017г. е 23,7%, 2016г. е 23,8%, при 23,9% население за 2015г.

Общините с най-висок процент население са: община Бургас-50,8%, община Айтос-6,8%, община Руен-6,8%, община Несебър-6,7%, община Поморие-6,6%, община Карнобат-5,7%.

По **възрастови групи** децата до **17** години са 18,4% от общото население, като е налице повишаване на този показател през последните три години. Най-висок е относителния дял на населението между **18 и 59 годишна** възраст с тенденция към понижаване – 55,7%, а **над 60-**годишна възраст делът е 26,1%, повишен през последните години.

Общините с най-висок процент население, живеещо в селата са Община Руен- 100%; Община Сунгурларе – 74,4%; Община Камено – 58,1% , община Средец-41,0%.

Населението в **трудоспособна възраст по данни на НСИ** в област Бургас през 2017г. е 250522, през 2016г. е 253 230 лица, като мъжете са 130359, спрямо 2016г. 131 857, а жените са 120163, при 121373 за 2016г. В сравнение с предходната година тази категория население

намалява с 2708 души. Населението **под трудоспособна възраст** в област Бургас през 2017г. е 67755 души и е повишено с 499 души, спрямо 2016г. .Населението **над трудоспособна възраст** е 93302 души, при 92 198 спрямо 2016г. е повишено с 1104 души.

Общини с най-висок процент на население в трудоспособна възраст са: община Бургас, община Руен, община Несебър, община Поморие. Общини с най-неблагоприятна структура с най-висок процент население в над-трудоспособна възраст е община Малко Търново. Общини с най-висок процент население под-трудоспособна възраст са Руен, Айтос.

Население на област Бургас към 31.12.- 2017г.,2016г.,2015г.

Год.	Население областта общо	в мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
2017г.	411 579	199 519	48,5	212 060	51,5	314 036	76,3	97 543	23,7
2016г.	412684	200368	48,5	212316	51,4	314497	76,2	98187	23,8
2015г..	413884	201290	48,6	212594	51,4	314987	76,1	98897	23,9

Население по общини в област Бургас към 31.12.2017г.

община	общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
Област Бургас	411 579	199 519	48,5	212 060	51,5	314 036	76,3	97 543	23,7
Айтос	28 069	13 655	48,6	14 414	51,4	19 443	69,3	8 626	31,0
Бургас	209 202	99 718	47,7	109 484	52,3	204 250	97,6	4 952	24,1
Камено	9 976	4 991	50,0	4 985	50,1	4 195	42,1	5 781	58,1
Карнобат	23 607	11 560	49	12 047	51,0	17 353	74,0	6 254	26,5
М.Търново	3 375	1 640	48,6	1 735	51,4	2 099	62,2	1 276	38,0
Несебър	27 392	13 483	49,2	13 909	51,1	18 814	69,7	8 578	31,3
Поморие	27 273	13 325	48,9	13 948	51,1	18 778	69,1	8 495	31,1
Приморско	6 151	3 051	49,6	3 100	50,4	3 865	63,1	2 286	37,1
Руен	28 058	14 139	50,4	13 919	50,1	-	-	28 058	100
Созопол	12 937	6 391	49,4	6 546	50,1	6 436	50,1	6 501	50,2
Средец	14 727	7 338	49,8	7 389	50,1	8 699	59,1	6 028	41,0
Сунгурларе	11 620	5 681	48,9	5 939	51,1	2 974	26,6	8 646	74,4
Царево	9 192	4 547	49,5	4 645	51,0	7 130	77,6	2 062	22,4
Р България	7 050 034	3 422 409	48,5	3 627 625	51,5	5 181 755	73,5	1 868 279	26,5

Население по общини в област Бургас към 31.12.2016г.

община	общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
Област Бургас	412684	200368	48,5	212316	51,4	314497	76,2	98187	23,8
Айтос	28242	13755	48,7	14487	51,3	19490	69,0	8752	31,1
Бургас	209331	99981	47,7	109350	52,2	204347	97,6	4984	2,4
Камено	10071	5053	50,1	5018	49,8	4185	41,5	5886	58,4
Карнобат	23830	11642	48,8	12188	51,1	17472	73,3	6358	26,7
М.Търново	3460	1677	48,4	1783	51,5	2139	61,8	1321	38,2
Несебър	27273	13476	48,4	13797	50,6	18704	68,6	8569	31,4
Поморие	27399	13412	48,9	13987	51,0	18805	68,6	8594	31,4
Приморско	6234	3082	49,4	3152	50,6	3913	62,8	2321	37,2
Руен	28170	14230	50,5	13940	49,5	-	-	28170	100
Созопол	12738	6295	49,4	6443	50,6	6467	50,8	6271	49,2
Средец	14842	7376	49,6	7466	50,3	8759	59,0	6083	40,9
Сунгурларе	11759	5767	49,0	5992	51,1	2998	25,5	8761	74,5
Царево	9335	4622	49,5	4713	50,4	7218	77,3	2117	22,7
Р България	7101859	3449978	48,6	3651881	51,4	5204385	73,3	1897474	26,7

Население по общини в област Бургас към 31.12.2015г.

Община	общо	мъже	Отн.. дял	жени	Отн. дял	В градовете	Отн. дял	В селата	Отн. дял
Област Бургас	413884	201290	48,6	212594	51,4	314987	76,1	98897	23,9
Айтос	28219	13771	48,8	14448	51,2	19462	69,0	8757	31,0
Бургас	209613	100323	47,9	109290	52,1	204618	97,6	4995	2,4
Камено	10171	5085	50,0	5086	50,	4219	41,5	5952	58,5
Карнобат	24117	11799	48,9	12318	51,1	17608	73,0	6509	27,0
М.Търново	3586	1740	48,5	1846	51,5	2227	62,1	1359	37,9
Несебър	26920	13347	49,6	13573	50,4	18414	68,4	8506	31,6
Поморие	27473	13477	49,0	13996	50,1	18849	68,6	8624	31,4
Приморско	6311	3127	49,5	3184	50,5	3948	62,5	2363	37,5
Руен	28399	14364	50,6	14035	49,4	0		28399	100
Созопол	12804	6327	49,4	6477	50,6	6479	50,6	6325	49,4
Средец	14969	7416	49,5	7553	50,5	8859	59,2	6110	40,8
Сунгурларе	11925	5866	49,2	6059	50,8	3049	25,6	8876	74,4
Царево	9377	4648	49,6	4729	50,4	7255	77,4	2122	22,6
Р България	7153784	3477177	48,6	3676607	51,4	5227182	73,1	1926602	26,9

Население на област Бургас към 31.12.2017г. по възраст

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата	Р България
Общо	411 579	199 519	212 060	314 036	97 543	7 050 034
0	3 922	2 006	1 916	2 947	975	63 792
1-4	16 394	8 294	8 100	12 458	3 936	263 959
5-9	22 352	11 420	10 932	17 148	5 204	349 423
10-14	21 305	10 994	10 311	16 022	5 283	327 202
15-19	18 881	9 612	9 269	14 232	4 649	313 032
20-24	17 783	9 017	8 766	13 099	4 684	325 198
25-29	24 302	12 296	12 006	18 301	6 001	445 237
30-34	28 704	14 615	14 089	22 546	6 158	479 767
35-39	31 006	16 048	14 958	24 357	6 649	499 654
40-44	34 415	17 672	16 743	27 496	6 919	548 897
45-49	30 913	15 768	15 145	24 018	6 895	518 543
50-54	26 469	13 122	13 347	20 395	6 074	462 785
55-59	28 193	13 555	14 638	21 729	6 464	483 089
60-64	28 492	13 202	15 290	21 940	6 552	487 548
65-69	27 463	12 162	15 301	20 823	6 640	479 638
70+	50 985	19 736	31 249	36 525	14 460	100 2270

Възrastова структура на населението в Област Бургас към 31.12.-2017г.,2016г.,2015г.

Години	Възrastови групи						
	Общо	0-17	%	18-59	%	60+	%
Общо							
2017г.	411 579	75575	18,4	229 064	55,7	106940	26,1
2016г.	412684	75363	18,3	231806	56,2	105515	25,6
2015г.	413884	75012	18,1	235024	56,8	103848	25,1

В градовете							
2017г.	314036	57291	18,2	177 457	57,0	79 288	25,2
2016г.	314497	56889	18,1	179575	57,1	78033	24,8
2015г.	314987	56484	17,9	182029	57,8	76474	24,3
В селата							
2017г.	97543	18284	18,7	51 607	52,9	27 652	28,3
2016г.	98187	18474	18,8	52231	53,2	27482	27,9
2015г.	98897	18528	18,7	52995	53,6	27374	27,7

Възрастовата структура на населението в Бургаска област е отражение на демографското състояние на нацията. Показателят **коэффициент на възрастова зависимост** показва отношението на населението на възраст под 15г. и над 65г. към населението на възраст от 15 до 64 години изразено в процент. Анализът на данните за Област Бургас показва, че стойността на коефициента е повишена 52,9%, при 51,6% за 2016г., но е по-нисък от този за страната през 2017г. 54,5%, през 2016г. е бил 53,4% за страната. Наблюдава се застаряване на населението. Това показва, че разходите за издръжката на старите хора за здравни и социални услуги стават по-големи, а демографските условия за икономическо развитие се влошават, макар и бавно. Много силна е и диференциацията на коефициента на общинско ниво. Етническата структура на населението е разнообразна, с изразени различия на общинско ниво. Жителите на Бургаска област са от следните етнически групи: българи, турци, цигани, арменци, гърци, евреи и др. В общините Айтос, Руен е налице висок процент турско население, а в големите градове-Бургас, Карнобат, Поморие-цели квартали са населени с роми.

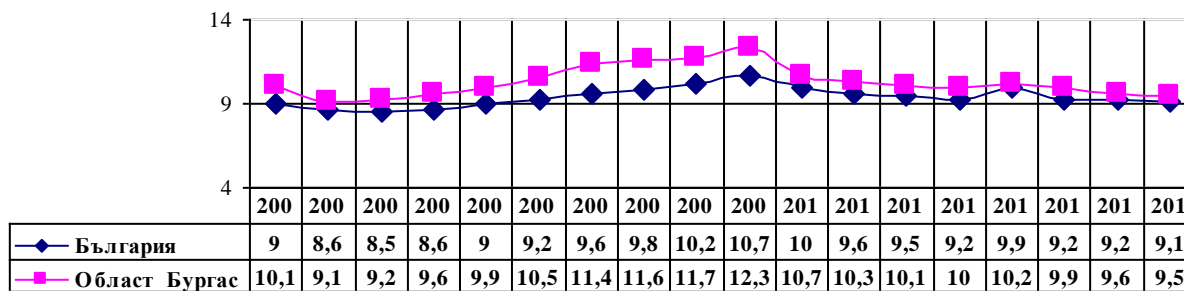
1.2. Раждаемост

Живородените деца в област Бургас през 2017г. са 3913, или 9,5‰, през 2016г. са 3951, или 9,6‰, спрямо 4115 или 9,9‰ за 2015г. От тях в градовете живородени са 2921 деца, за 2016г. 2962 деца, в селата за 2017г. са 992 деца, през 2016г. са били 989 деца. През 2015г. в градовете живородени са 3068 деца, в селата 1047 деца. **В сравнение с тази за страната 9,1‰, през 2017г. раждаемостта за областта е по-висока-9,5‰, което е над средното за страната. За областта през 2017г. раждаемостта намалява, спрямо предходните години 2016г. 9,6‰, 2015г. 9,9‰.**

През последните години най-голям е относителният дял на жените във **фертилна възраст** при възраст на майката между **25-29г., 31,6%**, следван от възрастовата група 30-34г., или 25,5%, 20-24г. 19,2%.

Възраст на майката (в навършени години)	Общ брой живородени	Отн. дял %
Общо-2017г.	3913	100
Под 15г.		
15-19г.	368	9,4
20-24г.	752	19,2
25-29г.	1235	31,6
30-34г.	999	25,5
35-39г.	440	11,2
40-44г.	101	2,6
45-49г.	18	0,5

Раждаемостта следва тенденциите в страната като цяло, но с по-добри показатели за област Бургас през годините.

фиг. 1 Раждаемост в област Бургас и страната (на 1000)

Раждания и аборти в лечебните заведения болнична помощ от област Бургас-2017г.-2015г.

година	Брой		На 1000 жени от 15 до 49 години	
	Раждания	Аборти	Раждания	Аборти
2017	3913			
2016	3974		43,2	
2015	4115	2029	35,7	21,8

Относителният дял на жените във фертилна възраст /15 – 49 г./ показва бавна тенденция към намаляване и следва тенденциите, характерни за страната.

В Област Бургас през 2017г. се отчита по-добър **тотален коефициент на плодовитост** 1,65, при 1,64, за 2016г., спрямо страната 1,56 за 2017г. и 1,54 за 2016г.

1.3.Обща смъртност

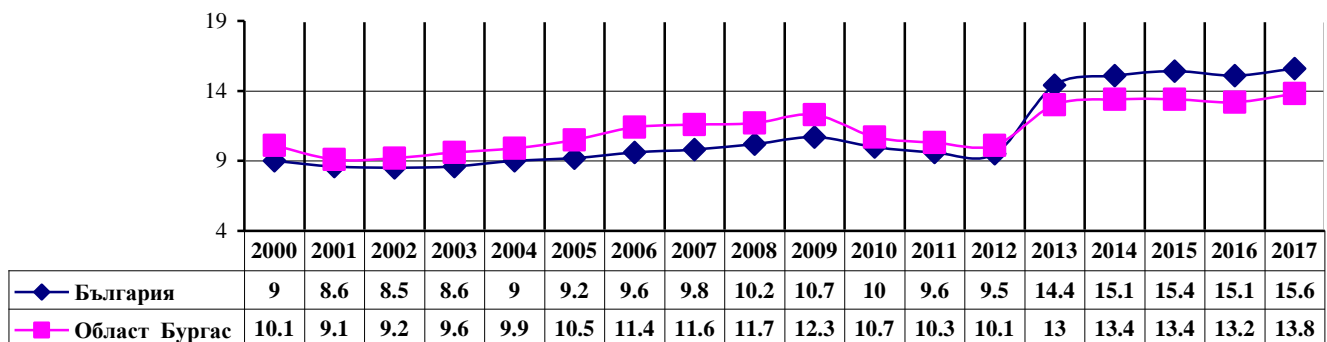
Общият брой умрели в област Бургас през 2017г. са 5560, или **13,8%**, през 2016г. са 5467, 13,2%, 2015г., 5531, или 13,4%. От тях в градовете за 2017г. са починали 3826 души, през 2016г. 3731, в селата 1862 души, за 2016г. са били 1797 починали, за 2015г. в градовете са 3734, в селата 1797, което е почти константна величина.

Най-висок дял имат умиранията във възрастовата група **над 80 г.** 2314 умирания, или 41 % от общия брой, следвани от възрастта 70-79 г. 1464, или 26% от общия брой. През 2017г. е налице увеличаване на средната продължителност на живот за областта.

Умиранията при мъжете от общо 2992 души са повече отколкото при жените 2696.

През 2017г. показателят **обща смъртност е 13,8%**, **по-висок** за областта, спрямо предходните години и **по-благоприятен** от средните за **страната** стойности **15,6%**.

Чувствителната разлика в смъртността на селското и градското население е резултат на по-интензивния процес на остаряване на населението в селата.

фиг.2 Обща смъртност в област Бургас и страната (на 1000) по години

Структура на общата смъртност по причини:

Водеща причина за настъпване на смърт през 2017г. са

- Болестите на органите на кръвообращението – 70,8%.

През 2016г. болестите на органите на кръвообращението са били слабо понижени 68,5%. Най-често се касае за Мозъчно-съдова болест – 29,0%, Ишемична болест на сърцето – 9,8%/, Инфаркт на миокарда 6,8%.

През 2015г. болестите на органите на кръвообращението са 69,0% , МСБ е 32,6%, и ИБС е 9,7%.

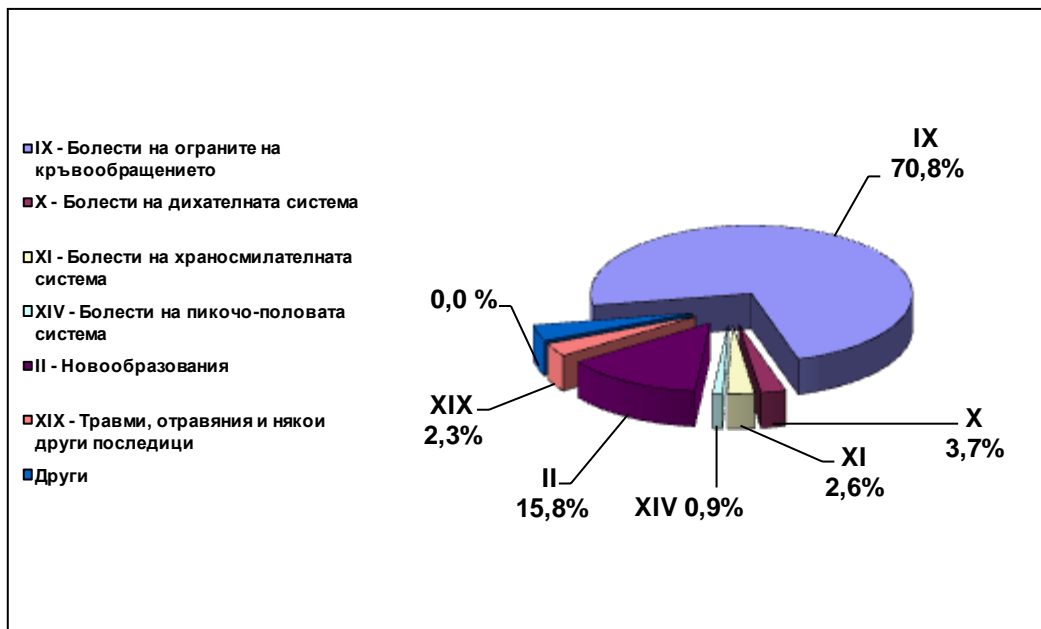
На второ място за 2017г. са умиранията от:

- Новообразувания-15,8%, повишени, в сравнение с 2016г. 15,6%, 2015г. 15,3%.

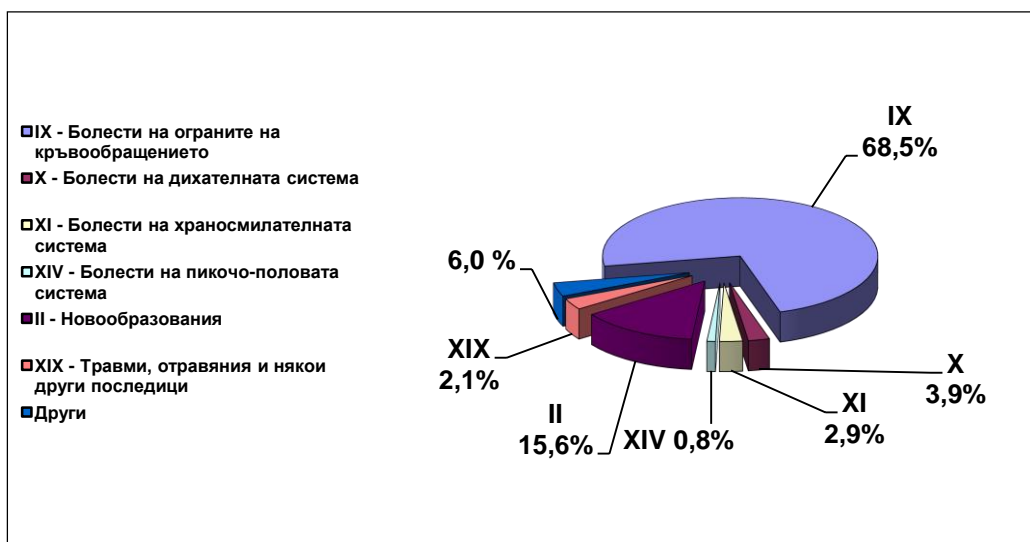
В структурата на **останалите** причини за смърт следват: Симптоми, признаци и отклонения от нормата открити при лабораторни изследвания-4,2%, Болести на дихателната система-3,7%, Болести на храносмилателната система-2,6%, Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини-2,3%.

Структура на обща смъртност по причини -2017г.-2016г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017г.			2016г.		
		брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	5560	1350,9	100	5467	1324,7	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	35	8,5	0,6	17	4,1	0,3
II	Новообразувания	883	214,5	15,8	854	206,9	15,6
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	12	2,9	0,2	15	3,6	0,3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	10	2,4	0,2	12	2,9	0,2
V	Психични и поведенчески разстройства	2	0,4	0,03			
VI	Болести на нервната система	18	4,4	0,3	20	4,8	0,4
VII	Болести на окото и придатъците му						
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък						
IX	Болести на органите на кръвообращението	3942	957,8	70,8	3747	907,9	68,5
X	Болести на дихателната система	209	50,7	3,7	216	52,3	3,9
XI	Болести на храносмилателната система	148	35,9	2,6	162	39,2	2,9
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан						
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан						
XIV	Болести на пикочо-половата система	49	11,9	0,9	43	10,4	0,8
XV	Бременност, раждане и послеродов период						
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	13	3,1	0,2	8	1,9	0,1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	5	1,2	0,1	7	1,7	0,1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	234	56,8	4,2	248	60,1	4,5
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	128	31,1	2,3	118	28,5	2,1

Фиг. 3 Структура на общата смъртност по причини за умирация в област Бургас през 2017г.

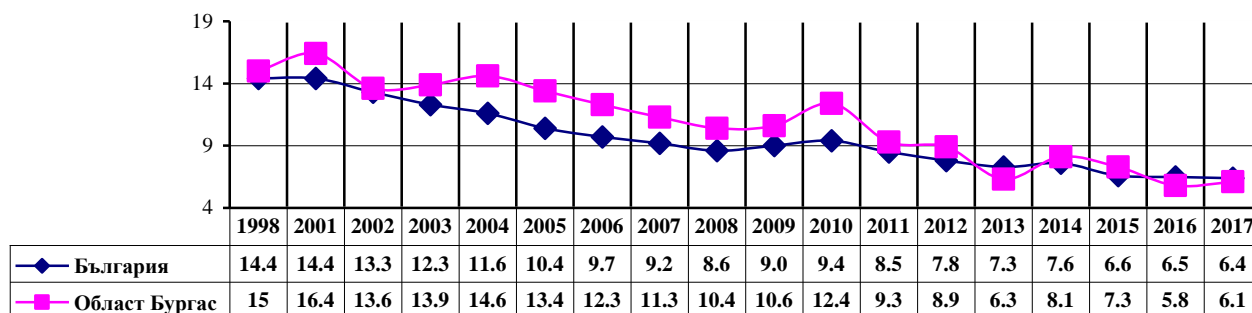

Фиг. 4 Структура на общата смъртност по причини за умирация в област Бургас през 2016г.

1.4. Детска смъртност

През 2017г. **показателят детска смъртност е 6,1%** е с повишена стойност за областта, спрямо 2016г. 5,8%. През 2015г. е 7,3%. **В сравнение с този за страната 6,4%**, показателят остава **по-нисък**.

През 2017г. и 2016г. смъртността на децата **перинатално остава най-висока 8,6% и без промяна**, в сравнение с 2015г. 9,9%. При **постнеонаталната детска смъртност** за 2017г. е **2,8%**, през 2016г. и 2015г. е без промяна 2,9%. Честотата на умирацията сред новородените и в **неонатална** възраст няма съществени изменения през 2017г. са **3,3%**, при 3,5 на 1000 живородени за 2016г., 2015г. са били 4,4 на хиляда живородени.

фиг. 5 Детска смъртност в област Бургас и страната (на 1000 живородени деца)

Детска смъртност (умрели деца до 1г. възраст) в област Бургас

година	общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени
2017г.	24	6,1	16	5,4	8	8,2
2016г.	23	5,8	12	4,1	11	11,3
2015г.	30	7,3	20	6,5	10	9,7

Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област Бургас

Година	Перинатална ДС	Неонатална ДС	Постнеонатална ДС
2017г.	8,6	3,3	2,8
2016г.	8,6	3,5	2,9
2015г.	9,9	4,4	2,9

Детска смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2017г.			2016г.		
		брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)	брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	24	6,1	100	23	5,8	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести						
II	Новообразувания						
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм						
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата						
VI	Болести на нервната система						
IX	Болести на органите на кръвообращението				4	1,0	17,3
X	Болести на дихателната система	5	1,3	20,8	3	0,7	13,0
XI	Болести на храносмилателната система						
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан						
XIV	Болести на пикочо-половата система						
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	13	3,3	54,2	8	2,0	34,7
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и	5	1,3	20,8	7	1,7	30,4

	хромозомни аберации						
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде						
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	1	0,3	4,2	1	0,2	4,3

Основните причини за умиранията на децата през 2017г. са:

- Състояния през перинаталния период с повишени стойности 54,2%, през 2016г. са били 34,8%, 2015г. 23,3%.
- Вродени аномалии понижени 20,8%, през 2016г. са 30, 4%, 30% за 2015г.
- Болести на органите на дихателната система с тенденция към повишени стойности 20, 8%, през 2016г. са 13%, за 2015г. 20%.

Предпоставки за умиранията :

- Ограничен достъп за определени социални групи от населението до медицински услуги, пречки за ранно откриване, диагностициране и лечение на заболяванията в извънболничната помощ;
- ограничен достъп до специализирани медицински услуги;
- пропуски в профилактичната и диспансерна дейност в лечебните заведения за извънболнична помощ;
- пропуски в провеждането на имунизации.
- Задържането на висока смъртност в перинаталния период се дължи на ендемични, екзогенни причини и усложнения на бременността и раждането;
- липса на ранно диагностициране на заболявания на плода;
- липса в област Бургас на достатъчно специалисти по неонатология.

1.5. Естествен прираст

Естественият прираст на населението на област Бургас продължава да е с отрицателна стойност, през 2017г. е с по-висока отрицателна стойност **-4,3‰**, през 2016г. е с по-ниска отрицателна стойност **-3,7‰**, 2015г. **-3,4‰**.

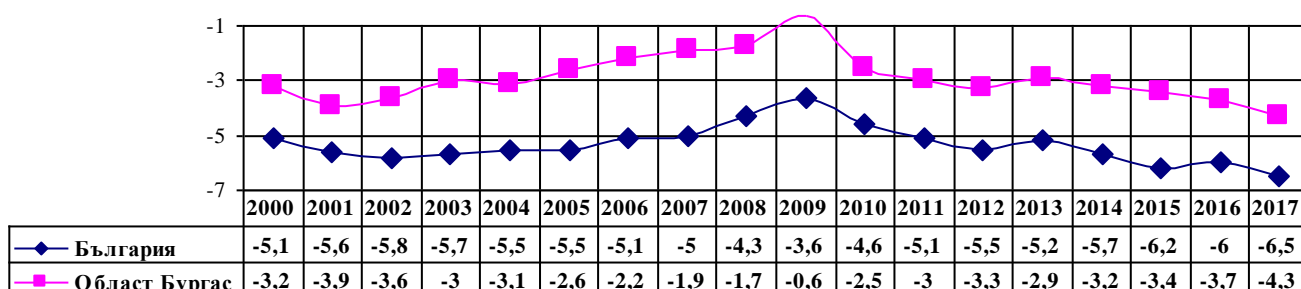
В сравнение със страната **-6,5‰** е с по-ниска отрицателна стойност.

Показателят естествен прираст е по-благоприятен за област Бургас, в сравнение с общия показател за Р България.

В градовете за 2017г. е **-2,9‰**, спрямо 2016 г. **-2,4‰**, в селата за 2017г. **-8,9‰**, през 2016г. е **-7,6‰**. Запазва се появилата се тенденция за обезлюдяване на селата.

Няма община с положителен прираст през 2017г., както и за 2016г., в сравнение с 2015г. с положителен естествен прираст 2,5‰ е била община Несебър.

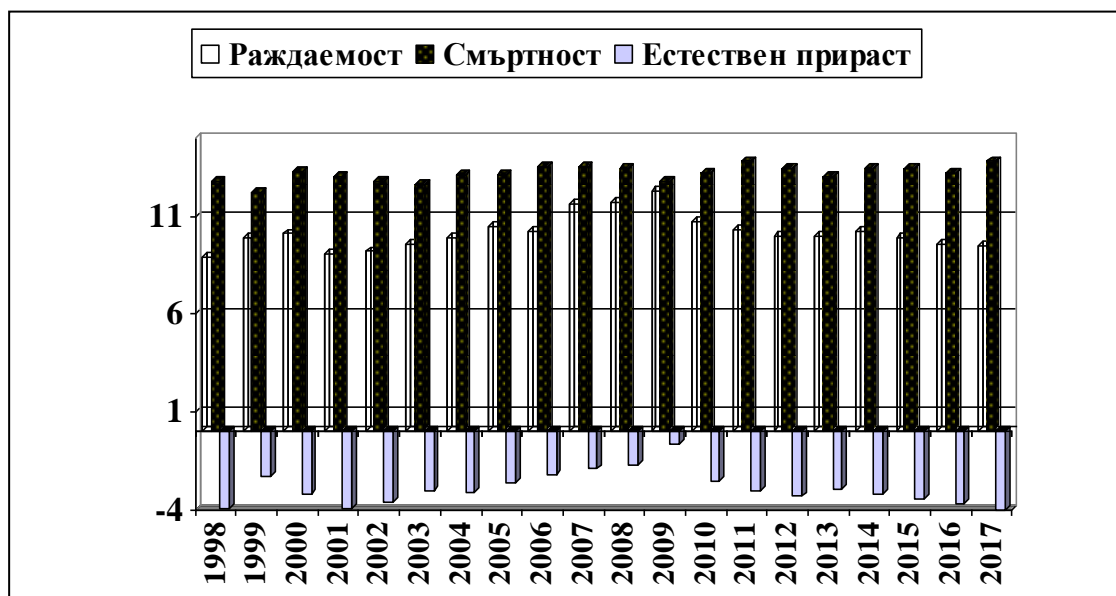
С най-голям отрицателен прираст са общините М. Търново, Сунгурларе, Средец и Камено.

фиг. 6 Естествен прираст в област Бургас и страната (на 1000 ч. населението)

Естествен прираст по общини в област Бургас

община	2017г.		2016г.		2015г.	
	брой	На 1000 души	Брой	На 1000 души	брой	На 1000 души
Област Бургас	-1775	-4,3	-1516	-3,7	-1416	-3,4
Айтос	-82	-2,9	-30	-1,1	-28	-1,0
Бургас	-607	-2,9	-540	-2,6	-485	-2,3
Камено	-126	-12,6	-101	-10,0	-109	-10,7
Карнобат	-169	-7,2	-162	-6,8	-182	-7,5
М.Търново	-54	-16,0	-66	-19,1	-63	-17,6
Несебър	-71	-2,6	-20	-0,7	66	2,5
Поморие	-153	-5,6	-133	-4,9	-144	-5,2
Приморско	-55	-8,9	-59	-9,5	-39	-6,2
Руен	10	-0,4	-4	-0,1	53	1,9
Созопол	-97	-7,5	-89	-7,0	-114	-8,9
Средец	-143	-13,3	-110	-7,4	-158	-10,6
Сунгурларе	-165	-14,2	-153	-13,0	-147	-12,3
Царево	-63	-6,9	-49	-5,2	-66	-7,0
Р България	-45836	-6,5	-42596	-6,0	-44167	-6,2

Изводи и основни демографски проблеми, които имат пряко отношение към системата на здравеопазване и потребностите от здравни услуги:

- Анализът на статистическите данни на демографския потенциал на Област Бургас не показва съществени изменения от предходните 2015-2017г.
- Естественият прираст е с отрицателна стойност, по-висока, спрямо предходните години. Независимо от отрицателните стойности е значително по-благоприятен и с по-ниски стойности, в сравнение с този за страната.
- Наблюдава се слабо понижаване на раждаемостта за областта, спрямо предходни години, но спрямо тази за страната е по – висока.
- Общата смъртност е повишена, без съществена промяна, продължава да е с високи стойности за областта, в сравнение с данните за страната е по-ниска.
- Основни причини за умирацията общо за населението са Болести на органите на кръвообръщението-МСБ, ИБС, Новообразувания.
- Водещи като причина за смърт при децата са: Състояния през перинаталния период, Болести на органите на дихателната система, Вродени аномалии.

- Детската смъртност е слабо повишена, спрямо предходната година, но е с по-ниска стойност в сравнение с тази за страната.

- Положителни демографски тенденции се наблюдават в общините, Руен, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, където числеността на населението не е с драстични промени, или се увеличава и благодарение на вътрешна миграция.

- Добри са демографските показатели на област Бургас, коефициентът на възрастова зависимост е по-нисък от този за страната, което показва концентрация на хора в трудоспособна възраст в областта.

- В областта са се обособили райони в няколко общини със силна концентрация на етнически малцинствени групи – община Руен, Карнобат, Сунгурларе.

- Няма общини в областта с положителен естествен прираст.

1.6. Заболеваемост и болестност

Болестност по МКБ-10 от I-XIX клас:

През 2017г. в област Бургас **общо за населението са регистрирани 1526147 заболявания**, /на 1000 души са 3708 лица/, или 83,1%. В сравнение с болестността през изминалата 2016г. 1475542 заболявания /на 1000 души 3575/, 82,4%, се наблюдава **0,7% повишен ръст** на отчитането на заболяванията, спрямо отчетната 2016 година. През 2015г. тези стойности са 1476533 /на 1000 души 3568/. Най-често срещаните регистрирани заболявания през 2017г. са:

- Болести на органите на кръвообръщението, които показват слабо понижаване на стойностите за 2017г. 22,2%, 2016г. 22,7% , 2015г. 22,8%

- Болести на дихателната система, леко повишени през 2017г. 17%, 2016г.16,4%, 2015г.7,6%;

- Болести на пикочо-половата система с повишаване на стойностите през 2017г. 7,2%, 2016г.-8,2%, 2015г.-7,6%.

Заболеваемост по МКБ-10 от I-XIX клас:

През 2017г. **новооткритите заболявания общо за населението** в област Бургас са **629668** случая / на 1000 души 1530 болни/, или 88,2%. Наблюдава се **повишаване ръста с 0,1%** на отчитане на новозаболените лица, спрямо предходната година. За 2016г. новооткритата заболеваемост в областта е била 627992 / на 1000 души 1522/, 88,1%. През 2015 г. тези данни са съответно 602956 случая / на 1000 души 1457/.

Най-често срещаните новооткрити заболявания сред населението в област Бургас през 2017г. се дължат на:

- Болести на дихателната система, които са с повишаване на стойностите през 2017г. 21,8%, 2016г.-20,0%, 2015г.-23,0%;

- Болести на органите на кръвообръщението с понижаване на стойностите 13,0%, 2016г. 13,7%, 2015г.-12,0%;

- Болести на пикочо-половата система 7,8%, без промяна,:2016г.-7,8%, 2015г.-8,5%;

- Травми и отравяния с повишени стойности 8,0%, 2016г.-7,2%, 2015г.-7,4%;

- Болести на окото и придатъците му с понижени стойности през последните години 8,0%,: 2016г.-8,9%, 2015г.-8,2%;

- Болести на храносмилателната система с тенденция към повишаване през 2017г. 7,4%, 2016г.- 7%, 2015г.-7,4%.

В структурата на общата заболеваемост на населението през 2017г. тези класове болести заемат 66,0 % от всички регистрирани заболявания.

Новооткритите заболявания при децата до 17 години по МКБ-10 от I-XIX клас в областта през 2017г. са **180924** случая / на 1000 души 2394/, 83,9%. През 2016г. са 168519 случая /на 1000 души 2236/, 82,9%. През годината новооткритите заболявания са повишени, спрямо 2016г. с 1,0%. През 2015г. са били 160076 / на 1000 души 2134/.

Най-честите новооткрити заболявания до 17 години се дължат на:

- Болести на дихателната система, които са с повишени стойности за 2017г. 46,7%, 2016г.-45,9%, 2015г.-47,6%;

- Болести на храносмилателната система с повишаване на заболеваемостта 9,4%, 2016г.-8,1%, 2015г.-8,0%;
- Болести на кожата и подкожната тъкан с тенденция към понижаване 6,3%, 2016г.-7,1%, 2015г.-7,6%;
- Травми и отравяния с повишаване на стойностите през 2017г. 7,6%, 2016г.-6,8%, 2015г.-6,8%.

В структурата на заболеваемостта при децата и ученици през 2017г. тези класове болести заемат 70,0% от всички регистрирани заболявания.

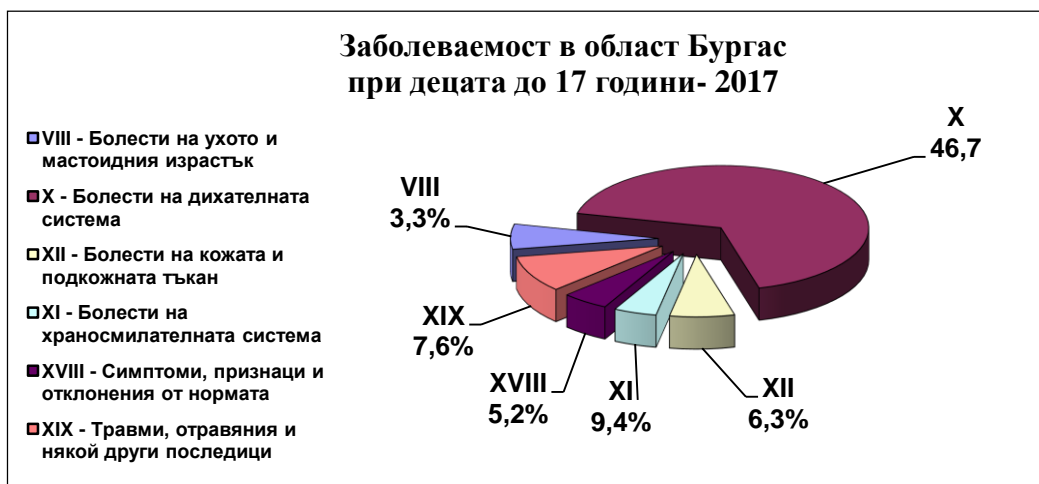
При лицата на **възраст над 18 години** в област Бургас **новооткритите заболявания по МКБ-10 от I-XIX клас** през 2017г. са **448744** случая / на 1000 души 1336/, или 90,0%. През 2016г. са били 459473 случая / на 1000 души 1362/, или 90,1%. Съпоставяйки данните за новооткритата заболеваемост с тези за 2016 г. се наблюдава **понижен ръст** с 0,1%. През 2015г. са били 442880 случая /на 1000 души 1307/.

Най-често срещаните новооткрити заболявания през 2017г. при лицата на възраст над 18 г. се дължат на:

- Болести на органите на кръвообращението, с понижаване на стойностите 18,1%, :2016г.-18,7%, 2015г.-16,3%;
- Болести на дихателната система с повишаване на заболеваемостта за 2017г. 11,8%, :2016г.-10,45%, 2015г.-14,2%;
- Болести на окото и придатъците му с понижаване през 2017г.8,9%, 2016г.-9,6%, 2015г.-9,0%;
- Болести на пикочо-половата система с леко повишаване 9,6%, 2016г.-9,4%, 2015г.-10,3%;
- Болести на костно-мускулната система и съединителна тъкан с тенденция към повишаване на стойностите 8,3%, 2016г.-7,8%, 2015г.-7,2%;
- Травми и отравяния с повишаване на заболеваемостта 8,1%, 2016г.-7,5%, 2015г.-7,6%;
- Болести на храносмилателната система без промяна в стойностите 6,7% новооткрита заболеваемост за 2017г., 2016г.-6,7%, 2015г.-7,2%.

В структурата на заболеваемостта за лицата над 18 години през 2017г. тези класове болести заемат 71,5 % от всички регистрирани заболявания за тази възрастова група.

Установява се промяна в структурата на заболяемостта, както сред възрастовото население, така и сред деца до 17 год. възраст, спрямо предходните 2016г., 2015г. За разглеждания период- /2015-2017г./ се наблюдава ръст на регистрираните заболявания сред възрастното население и новооткритата заболеваемост /свежа заболеваемост/. При децата до 17г. тези показатели са обратно пропорционални.

фиг. 6 Структура на заболеваемост на населението от област Бургас през 2017г.

Болестност и заболяемост сред населението в област Бургас 2017г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	1 845 840	4485	100	713 940	1735	100
	ОБЩО I – XIX клас	1 526 147	3708	83,1	629 668	1530	88,2
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	36 098	88	2,4	22 963	56	3,6
II	Новообразувания	43 147	105	2,8	13 190	32	2,1
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	10 699	26	0,7	3 603	9	0,6
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	89 841	218	5,9	18 297	44	2,9
V	Психични и поведенчески разстройства	29 961	73	2,0	10 243	25	1,6
VI	Болести на нервната система	80 442	195	5,3	25 887	63	4,1
VII	Болести на окото и придатъците му	98 489	239	6,5	50 067	122	8,0
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	46 410	113	3,0	20 426	50	3,2
IX	Болести на органите на кръвообращението	338 671	823	22,2	81 589	198	13,0
X	Болести на дихателната система	258 844	629	17,0	137 361	334	21,8
XI	Болести на храносмилателната система	93 449	227	6,1	46 851	114	7,4
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	53 445	130	3,5	31 188	76	5,0
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	105 050	255	6,9	39 703	96	6,3
XIV	Болести на пикочо-половата система	109 327	266	7,2	49 041	119	7,8
XV	Бременност, раждане и послеродов период	11 120	27	0,7	3 879	9	0,6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	842	2	0,1	478	1	0,1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2 974	7	0,2	1 373	3	0,2
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	43 008	104	2,8	23 435	57	3,7
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	74 330	181	4,9	50 094	122	8,0
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контакта със здравните служби	319693	777	21,1	84272	205	13,4

Болестност и заболяемост сред населението в област Бургас 2016г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	1789 418	4336	100	712768	1727	100
	ОБЩО I – XIX клас	1475542	3575	82,4	627992	1522	88,1
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	40745	99	2,8	23630	57	3,7
II	Новообразувания	41147	100	2,8	14504	35	2,3
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	13161	32	0,9	4496	11	0,7
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	83208	202	5,6	18632	45	3,1
V	Психични и поведенчески разстройства	32450	79	2,2	12996	31	2,0
VI	Болести на нервната система	71898	174	4,9	26653	65	4,3
VII	Болести на окото и придатъците му	101227	245	6,9	55856	135	8,9
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	43704	106	3,1	20901	51	3,4
IX	Болести на органите на кръвообращението	335281	812	22,7	86299	209	13,7
X	Болести на дихателната система	242336	587	16,4	125000	303	20,8
XI	Болести на храносмилателната система	83448	202	5,7	44174	107	7,0
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	55376	134	3,8	31087	75	4,9
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	91130	221	6,2	37725	91	6,1
XIV	Болести на пикочо-половата система	121649	295	8,2	49124	119	7,8
XV	Бременност, раждане и послеродов период	10106	24	0,7	5994	15	1,1
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	939	2	0,1	734	2	0,1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2903	7	0,2	1410	3	0,2
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	35529	86	2,4	22863	55	3,6
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	69305	168	4,7	45914	110	7,2
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контакта със здравните служби	313876	760	17,5	84776	205	11,9

Болестност и заболяемост на деца от 0 до 17г. в област Бургас 2017г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	432884	5728	100	215605	2853	100
	ОБЩО I – XIX клас	309532	4 096	100	180924	2 394	83,9
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	22200	294	7,2	14606	193	8,1
II	Новообразувания	853	11	0,3	417	6	0,2
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	813	11	0,3	498	7	0,3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1381	18	0,4	636	8	0,4
V	Психични и поведенчески разстройства	2382	32	0,8	835	11	0,5
VI	Болести на нервната система	3898	52	1,3	1056	14	0,6
VII	Болести на окото и придатъците му	18697	247	6,0	10210	135	5,6
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	11419	151	3,7	5912	78	3,3
IX	Болести на органите на кръвообращението	997	13	0,3	527	7	0,3
X	Болести на дихателната система	150735	1 995	48,7	84539	1 119	46,7
XI	Болести на храносмилателната система	28788	381	9,3	16940	224	9,4
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	18116	240	5,9	11333	150	6,3
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	3736	49	1,2	2239	30	1,2
XIV	Болести на пикочо-половата система	8731	116	2,8	5898	78	3,3
XV	Бременност, раждане и послеродов период	808	11	0,3	550	7	0,3
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	842	11	0,3	478	6	0,3
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2311	31	0,7	1132	15	0,6
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	14372	190	4,6	9429	125	5,2
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	18453	244	6,0	13689	181	7,6
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контакта със здравните служби	123352	1632	28,4	34681	459	16,1

Болестност и заболяемост на деца от 0 до 17г. в област Бургас 2016г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	397095	5269	100	203165	2695	100
	ОБЩО I – XIX клас	281055	3729	70,7	168519	2236	82,9
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	19110	254	6,8	13255	176	7,9
II	Новообразувания	894	12	0,3	533	7	0,3
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	831	11	0,3	497	7	0,3
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1529	20	0,5	745	10	0,4
V	Психични и поведенчески разстройства	2309	31	0,8	1422	19	0,8
VI	Болести на нервната система	2744	36	1,0	1029	14	0,6
VII	Болести на окото и придатъците му	18889	251	6,7	11543	153	6,8
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	12280	163	4,4	6372	85	3,8
IX	Болести на органите на кръвообращението	849	11	0,3	568	8	0,3
X	Болести на дихателната система	137392	1823	48,9	77294	1026	45,9
XI	Болести на храносмилателната система	21067	280	7,5	13604	181	8,1
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	18668	248	6,6	11972	159	7,1
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	4109	55	1,5	2113	28	1,3
XIV	Болести на пикочо-половата система	9383	125	3,3	6081	81	3,6
XV	Бременност, раждане и послеродов период	863	11	0,3	726	10	0,4
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	939	12	0,3	734	10	0,4
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2240	30	0,8	1157	15	0,7
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	10879	144	3,9	7349	98	4,4
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	16080	213	5,7	11525	153	6,8
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контактна със здравните служби	116040	1539	41,3	34646	459	20,6

Болестност и заболяемост на лица на възраст над 18г. в област Бургас 2017г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	1412956	4205	100	498335	1483	100
	ОБЩО I – XIX клас	1216615	3 621	86,1	448744	1 336	90,0
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	13898	41	1,1	8357	25	1,9
II	Новообразувания	42294	126	3,5	12773	38	2,8
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	9886	29	0,8	3105	9	0,7
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	88460	263	7,3	17661	53	3,9
V	Психични и поведенчески разстройства	27579	82	2,3	9408	28	2,1
VI	Болести на нервната система	76544	228	6,3	24831	74	5,5
VII	Болести на окото и придатъците му	79792	237	6,6	39857	119	8,9
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	34991	104	2,9	14514	43	3,2
IX	Болести на органите на кръвообращението	337674	1 005	27,8	81062	241	18,1
X	Болести на дихателната система	108109	322	8,9	52822	157	11,8
XI	Болести на храносмилателната система	64661	192	5,3	29911	89	6,7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	35329	105	2,9	19855	59	4,4
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	101314	302	8,3	37464	111	8,3
XIV	Болести на пикочо-половата система	100596	299	8,3	43143	128	9,6
XV	Бременност, раждане и послеродов период	10312	31	0,8	3329	10	0,7
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период		-	-			
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	663	2	-	241	1	-
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	28636	85	2,4	14006	42	3,1
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	55877	166	4,6	36405	108	8,1
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контактна със здравните служби	196341	584	16,1	49591	148	11,1

Болестност и заболяемост на лица на възраст над 18г. в област Бургас 2016г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	1392323	4127	100	509603	1510	100
	ОБЩО I – XIX клас	1194487	3541	85,7	459473	1362	90,1
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	21635	64	1,8	10375	31	2,3
II	Новообразувания	40253	119	3,4	13971	41	3,0
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	12330	37	1,0	3999	12	0,9
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	81679	242	6,8	17887	53	3,9
V	Психични и поведенчески разстройства	30141	89	2,5	11574	34	2,5
VI	Болести на нервната система	69154	205	5,8	25624	76	5,6
VII	Болести на окото и придатъците му	82338	244	6,9	44313	131	9,6
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	31424	93	2,6	14529	43	3,2
IX	Болести на органите на кръвообращението	334432	991	28,0	85731	254	18,7
X	Болести на дихателната система	104944	311	8,8	47706	141	10,4
XI	Болести на храносмилателната система	62381	185	5,2	30570	91	6,7
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	36708	109	3,1	19115	57	4,2
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	87021	258	7,3	35612	106	7,8
XIV	Болести на пикочо-половата система	112266	333	9,4	43043	128	9,4
XV	Бременност, раждане и послеродов период	9243	27	0,8	5268	16	1,1
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период						
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	663	2	0,1	253	1	0,1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	24650	73	2,1	15514	46	3,4
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	53225	158	4,5	34389	102	7,5
XXI	Фактори, влияещи върху здравето състояние на населението и контактна със здравните служби	197836	586	14,2	50130	148	9,8

1.7. Хоспитализирана заболеваемост

Хоспитализираните случаи през 2017г. и изписани болни по класовете на **МКБ-10 от I— XIX и клас XXI** в стационарите на лечебните заведения са 131156 /на 10 хил. души от населението 3187/, през 2016г. общо са били 126395 болни, с 4761 хоспитализации по-малко в сравнение с 2017г., през 2015г. са 126066.

Хоспитализираните лица през 2017г. по заболявания от **I до XIX клас по МКБ-10 са с повишен брой 83723** /на 10 хил. души 2034/. През 2016г. по заболявания от I до XIX клас са 81723, /на 10 хил. души. 1980/, в сравнение с 2015г. 77618, /на 10 хил. души. 1875/.

Хоспитализираните случаи по **XXI клас** - Фактори влияещи върху здравето състояние на населението през 2017г. са 47433 или **36,2%**, повишени с 0,7%, спрямо 2016г. 44672, което е 35,5% от всички хоспитализации, за 2015г. са били 48448, 38,4%.

В структурата на хоспитализираните болни по класове болести от I до XIX клас водещо място през 2017г. заемат:

- Болести на органите на кръвообръщението 12%, слабо понижени от предходната 2016г. 12,3% , 2015г. 11,4% хоспитализирана заболеваемост;
- Болести на дихателната система с тенденция към повишаване 8,5%, през 2016г., 8,2% хоспитализирана заболеваемост, 2015г. 8,3%;
- Болести на храносмилателната система слабо понижени 7,6%, 2016г.7,8%, 2015г. 7,5 % от хоспитализираната заболеваемост ;
- Болести на пикочо-половата система с понижаване на стойностите през 2017г. 5,3%, през 2016г. е 5,9% от хоспитализираната заболеваемост, 2015г. 6,5%;
- Травми и отравяния с леко повишаване 5,4%, 2016г. 5,3% от всички хоспитализирани, 2015г. 3.8% ;
- Бременност, раждане и послеродов период през 2017г. с тенденция към понижаване на стойностите 4,6%, 2016г. 4,9% от хоспитализираните, през 2015 г. е без съществени промени 4, 6%.

Хоспитализирана заболеваемост в Област Бургас за 2017г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	131156	3187	100
	ОБЩО I - XIX клас	83723	2034	63,8
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1946	47,2	1,5
II	Новообразувания	4549	110,5	3,5
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	1078	26,1	0,8
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1459	35,4	1,1
V	Психични и поведенчески разстройства	1876	45,6	1,4
VI	Болести на нервната система	3034	73,7	2,3
VII	Болести на окото и придатъците му	3204	77,8	2,4
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	882	21,4	0,6
IX	Болести на органите на кръвообращението	15740	382,4	12,0
X	Болести на дихателната система	11223	272,6	8,5
XI	Болести на храносмилателната система	9952	241,8	7,6
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	1901	46,2	1,4
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	3782	91,8	2,9
XIV	Болести на пикочо-половата система	7019	170,5	5,3
XV	Бременност, раждане и послеродов период	6011	146,1	4,6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	2017	49	1,5
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	96	2,3	0,1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	838	20,3	0,6

XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	7116	172,8	5,4
XXI	Фактори влияещи върху здравето състояние на населението	47433	1152,4	36,2

Хоспитализирана заболеваемост в област Бургас за 2016 г. и 2015 г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2016г.			2015г.		
		Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО	126395	3062	100	126066	3046	100
	ОБЩО I - XIX клас	81723	1980	64,6	77618	1875	61,6
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	2127	51,5	1,7	1830	44,2	1,5
II	Новообразувания	4162	100,8	3,3	4015	97,0	3,2
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	1270	30,8	1,0	1404	33,9	1,1
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1403	34,0	1,1	1659	40,0	1,3
V	Психични и поведенчески разстройства	1902	46,0	1,5	2900	70,0	2,3
VI	Болести на нервната система	2733	66,2	2,2	2192	53,0	1,7
VII	Болести на окото и придатъците му	2962	71,7	2,3	2734	66,0	2,2
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	1082	26,2	0,8	1135	27,4	0,9
IX	Болести на органите на кръвообращението	15560	377,0	12,3	14328	346,2	11,36
X	Болести на дихателната система	10460	253,4	8,2	10468	252,9	8,3
XI	Болести на храносмилателната система	9902	239,9	7,8	9459	228,5	7,5
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	1644	39,8	1,3	1625	39,3	1,3
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	3201	77,5	2,5	3282	79,3	2,6
XIV	Болести на пикочо-половата система	7484	181,3	5,9	7466	180,4	5,9
XV	Бременност, раждане и послеродов период	6307	152,8	4,9	5848	141,3	4,6
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	1869	42,2	1,5	1668	222,5	1,3
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	107	2,6	0,1	115	2,8	0,1
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неklasифицирани другаде	806	19,5	0,6	750	18,1	0,6
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от	6742	163,3	5,3	4740	114,5	3,8

	въздействието на външни причини						
XXI	Фактори влияещи върху здравето състояние на населението	44672	1082,5	35,3	48448	1170,6	38,4

Брой хоспитализации 2002-2017 г.

От диаграмата по представен брой на хоспитализации за периода 2002-2017г. е видно, че от 2012г. се наблюдава плавен ръст на хоспитализациите, през 2014 г. достигат връх, който се задържа и през **2015 г., 2016г., през 2017г. се повишава.**

Високата честота на хроничните неинфекциозни заболявания е значим медико- социален проблем. Водещо място през 2017г. заемат: Болестите на органите на кръвообръщението, дихателната система, травми и отравяния, бременност, раждане и **послеродов период.**

При децата най-голям относителен дял на смъртност по причини на умираанията в лечебните заведения през 2017г. са състоянията, възникващи през перинаталния период, вродените аномалии и деформации, болести на органите на , дихателната система.

Възстановяването и укрепването на здравето, удължаване на трудоспособната възраст на населението, са съществени фактори, даващи възможност за предотвратяване на преждевременна смъртност, инвалидност, увеличаване на средната продължителност на живота, по-бърза ресоциализация на пациентите с определени заболявания, намаляване на социалните услуги и разходи, подобряване на детерминантите на здравето.

Болестността от злокачествени новообразувания през 2017г. продължава да се повишава 16005 / на 100 хил. души 3888,7/. През 2016г. е 15146 / на 100 хил. души 3670, 1/, през 2015г. е била 14759, /3566, 0 на 100 хил. души.

Най-висока е болестността при:

- Злокачествените новообразувания на кожата - меланом с тенденция към повишаване на стойностите 3556 / на 100 хил. души 864 /, през 2016 е била 3359 / 813,9 на 100 хил. души /, 2015г. е 3257 /786,9 на 100 х. души /.

- На второ място са заболяванията на млечна жлеза през 2017г. 2738 /на 100 хил. души 1291,1/, през 2016г. са 2642 /1244,3 на 100 хил. души/, 2015г. 2577, /1212,2 на 100 х. души/, също с повишени стойности;

- Следвани и с повишаване на стойностите от новообразувания на женски полови органи 2459 /на 100 хил. души 1159,6/, за 2016г. са били 2374 / 1118,1 на 100 хил. души /, 2015г. 2322 / 1092,2 на 100 х. души /;

- Храносмилателни органи 2482 / на 100 хил. души 603,0/, за 2016г. 2342 /567,5 на 100 хил. души/, 2015г. 2280 /550,9 на 100 х. души/ с повишени стойности;

- Пикочна система са с повишени стойности злокачествени новообразувания през 2017г. 1251 / на 100 хил. души 304,0 /, през 2016г. 1134 / 274,7 на 100 хил. души / 2015г. 1064 / 257, 1 на 100 х. души /.

По **органна локализация** най-висока е **болестността** при злокачествени новообразувания на кожата –меланом, женска гърда, следвани от женски полови органи-

маточно тяло, рак на маточната шийка, рак на яйчника, храносмилателни органи –дебело черво, ректосигмоидна област и анус, стомах, покочен мехур.

Заболеваемостта-броят на новооткритите случаи злокачествени новообразувания

През 2017г. водещи са:

- Злокачествените новообразувания на храносмилателни органи 421 / на 100 хил. души 102,3/, понижени спрямо 2016г. 428 /103,7 на 100 хил. души/, 2015г. са 443 /107,0 на 100 х. души/;
- На второ място меланом и злокачествени новообразувания на кожата с тенденция за повишени стойности 364 / на 100 хил. души 88,4/. През 2016г, са 295 /71, 4 на 100 хил. души/, през 2015г. 303 /73,2 на 100 х. души/;
- Следва млечна жлеза също с повишаване 213 /на 100 хил. души 100,4/, за 2016г. 197 /92,7 на 100 хил. души/, през 2015г. 228/107,2 на 100 х. души/;
- Пикочна система повишаване на стойностите 190/ на 100 хил. души 46,2/, през 2016г. е 168 / на 100 хил. души 40,8/;
- Мъжки полови органи с повишаване 182 / на 100 хил. души 91,2/, през 2016г. 136 / на 100 хил. души 67,8/;
- Дихателна система с тенденция към понижаване на стойностите 180 / на 100 хил. души 43,7/, през 2016г. 218 / 52,8 на 100 хил. души /, 2015г. са 250 случая / 60,4 на 100 х. души/;
- Женски полови органи с понижаване 178 / на 100 хил души 83,9/, 2016г. 196 /92,3 на 100 хил. души/, 2015г. 181 /85,1 на 100 хил. души /.

По **органна локализация** водещи са **новооткритите** злокачествени новообразувания на храносмилателната система-дебело черво, ректосигмоидна област и анус, стомах, дихателната система - трахея, бронхи, бял дроб, женски полови органи - рак на маточното тяло, яйчници, маточна шийка, простата, пикочен мехур.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

	2017г.				2016г.			
	Всичко	в т.ч. новоткр ити	Всичко	в т.ч. новоткр ити	Всичко	в т.ч. новоткр ити	Всичк о	в т.ч. новоткр ити
Общо	16005	1933	3888.7	469.7	15146	1877	3670,1	454,8
Устни, устна кухина и фаринкс	394	38	95.7	9.2	387	46	93,0	11,1
в т.ч. : устни	176	8	42.8	1.9	179	10	43,3	2,4
Храносмилателни органи и перитонеум	2482	421	603.0	102.3	2342	428	567,5	103,7
в т.ч. : стомах	308	79	74.8	19.2	284	75	68,8	18,2
дебело черво,ректум ректосигмоидна област и анус	1863	227	452.6	55.2	1790	258	433,7	62,5
Дихателна система	796	180	193.4	43.7	755	218	182,9	52,8
в т.ч.: трахея, бронхи, бял дроб	497	143	120.8	34.7	469	177	113,6	42,8
Кости и ставни хрущяли	48	1	11.7	0.2	52	5	12,6	1,2
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата	3556	364	864.0	88.4	3359	295	813,9	71,4
Мезотелиална и меки тъкани	163	15	39.6	3.6	169	21	40,9	5,0
Млечна жлеза	2738	213	1291.1	100.4	2642	197	1244,3	92,7
Женски полови органи	2459	178	1159.6	83.9	2374	196	1118,1	92,3
в т.ч. маточна шийка	873	56	411.7	26.4	841	71	396,1	33,4

тяло на матката	929	62	438.1	29.2	893	66	420,5	31,1
яйчник и други придавачи на матката	550	53	259.4	25.0	529	51	249,1	24,0
Мъжки полови органи	967	182	484.7	91.2	843	136	420,7	67,8
В т.ч. простата	713	168	357.4	84.2	595	121	296,9	60,3
Пикочна система	1251	190	304.0	46.2	1134	168	274,7	40,7
В т.ч. пикочен мехур	833	122	202.4	29.6	758	112	183,6	27,1
Око, гл.мозък цен.нерв.с-ма	174	25	42.3	6.1	165	30	39,9	7,3
Щитовидна жлеза	240	13	58.3	3.2	227	17	55,0	4,1
Неточно опред. локализация	208	77	50.5	18.7	177	84	42,9	20,3
Лимфна и кръвотворна тъкан	529	36	128.5	8.7	519	35	125,8	8,4

¹⁾ На 100 000 жени

²⁾ На 100 000 мъже

Болестност и заболяемост от активна туберкулоза

Болестността от активна туберкулоза през 2017г. показва слабо понижаване 263 случая /на 100 хил души 64/, спрямо 2016г. 265 / 64, 2 на 100 хил. души/, 2015г. 243/ 58,7 на 100 хил. души/.

По форми на туберкулоза най-силно изразена е болестността на туберкулоза на дихателните органи - дихателната система с повишаване на стойностите 239 / на 100 хил. души 58,1/, 2016г. 237 / на 100 хил. души 57,4/, 2015г. 225 / на 100 хил души 54,4/.

От локализациите извън дихателната система най-голям дял имат други форми на активна туберкулоза леко понижени през 2017г. 20 /на 100 хил. души 4,9/, 2016г. 21 лица /5,1 на 100 хил. души/, 2015г. 15 лица /3,6 на 100 х. души/.

Новооткритите случаи- заболяемост през 2016г. са 104 / 25,2 на 100 хил. души /, с тенденция към понижаване. От 2010г. се отчита понижение на пунктовете до 2014г. През 2010г.са 139 /33,0 на 100 х.д./, 2011г. 112 /27,0 на 100 х.д./, 2012г. 118 /28,5 на 100 х.д./, 2013г. 96 /23,2 на 100 х.д./, 2014г. 76 /18, 3 на 100 х.д./, 2015г. 111/26,8 на 100 х. д./.

Показателят се запазва относително константен, като през 2015г. се наблюдава значително повишаване на новооткритите случаи.

Новооткритите случаи за 2017г. са понижени с 3,1 пункта, в сравнение с 2016г., когато също са били понижени с 1,6 пункта, в сравнение с 2015г. В структурата на новооткритата заболяемост водещо място заема туберкулозата на дихателните органи, следват други форми на активна туберкулоза , туберкулоза на костите и ставите.

Недоброто хранене, лоши битови условия, тютюнопушене, особено сред малцинствени групи от населението, липсата на здравна култура са водещи причина за заболяемост.

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването

Форма на заболяването	2017г.		2016г.		2015г.	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	263	64	265	64,2	243	58,7
в т.ч. новооткрити	91	22.1	104	25,2	111	26,8
Туберкулоза на дих. органи	239	58.1	237	57,4	225	54,4
в т.ч. новооткрити	81	19.7	95	23,0	99	24,0
Туберкулоза на костите и ставите	3	0.7	5	1,2	3	0,7
в т.ч. новооткрити					3	0,7
Туберкулоза на пикочо-половите органи	1	0.2	2	0,4		
в т.ч. новооткрити			2	0,4		
Други форми на активна туберкулоза	20	4.9	21	5,1	15	3,6
в т.ч. новооткрити	10	2.4	7	1,7	9	2,2

Психично болни на диспансерно наблюдение:

Броят на психично болните на диспансерно наблюдение в края на 2017г. е понижен 18318 / на 100 хил души 4451/, за 2016г. е 18819 / 4560 на 100 хил. души/, 2015 г. 19652, / 4748 на 100 х. души /. За разглеждания период 2015-2017 г. се установява трайна тенденция към намаляване ръста на психични заболявания с 501 пункта спрямо 2016г.

В структурата на заболявания по-силно изразени са:

- През 2017г. най- много са случаите на умствена изостаналост 4826 / на 100 хил. души 1173/, понижени в сравнение с 2016г. 4877 / 1182 на 100 хил души/, 2015г. 4985 /1204 на 100 хил. души/;

- следвани от случаите на невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства, фобийни разстройства и разстройства на адаптацията също тенденция към понижаване 3828 / на 100 хил. души 925/, през 2016г. са били 3866 /937 на 100 хил. души /, 2015г. 4022 / 972 на 100 хил. души/ ;

- следвани от други психични заболявания 2017г. 2683/ на 100 хил. души 652/, 2016г. 2691 / 650 на 100 хил. души /, за 2015г. 2732 / 660 на 100 х. души/.

Психични заболявания – диспансерно наблюдение

Форма на заболяването	2017г.		2016г.		2015г.	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	18318	4451	18819	4560	19652	4748
Разстройства дължащи се на моз. заболяване	1046	254	1066	258	1086	262
Психични и поведенчески разстройства дължащи се на алкохол	1293	314	1380	334	1678	405
Шизофрения и шизотипно разстройство	1981	481	2121	514	2189	529
Маниен епизод и биполярно афективно разстройство	543	132	639	155	709	171
Депресивен епизод	724	176	733	178	760	184
Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства/Фобийни разстройства и разстройства на адаптацията/	3808	925	3866	937	4022	972
Разстройства на личността	1414	344	1446	350	1491	360
Умствена изостаналост	4826	1173	4877	1182	4985	1204
Други психични заболявания	2683	652	2691	650	2732	660

В структурата на кожно-венерологични заболявания и през 2017г. болестността от сифилис е непроменена 299 / на 100 хил. души 72,6/, 2016г. 299 / 72,4 на 100 хил. души /, в сравнение с 2015г. 263 лица / 63,5 на 100 хил. души /.

Новооткрытата заболеваемост от сифилис през 2017г. е понижена 35 / на 100 хил души 8,5/, през 2016г. е 38 случая, / 9,2 на 100х. души/, 2015г. 73 /17, 6 на 100 хил. души/.

Най-голям относителен дял при новооткрытата заболеваемост с понижаване на заболеваемостта през 2017г. заема трихофития 152 / на 100 хил. души 37,1/, 2016г. 158 случая /38,2 на 100 хил. души/, 2015 г. 86 /20,8 на 100 х. души/.

През 2017г. са увеличени случаите на микроспория 145 / на 100 хил. души 35,2/, 2016 г. 71 /17,2 на 100 хил. души/, 2015г. 36 / 8,7 на 100 х. души/.

Регистрирани заболявания от кожно – венерологични болести

Форма на заболяването	2017г.		2016г.		2015г.	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Сифилис	299	72,6	299	72,4	264	63,8
в т.ч. новооткрити	35	8,5	38	9,2	74	17,9
Гонококова инфекция	29	7,0	9	2,2	16	3,9

в т.ч. новооткрити	29	7,0	7	1,7	15	3,6
Микроспория	225	54,7	80	19,4	40	9,7
в т.ч. новооткрити	145	35,2	71	17,2	36	8,7
Трихофития	152	37,1	215	52,0	110	26,6
в т.ч. новооткрити	152	37,1	158	38,2	86	20,8
Фавус	34	8,3	29	7,0		
в т.ч. новооткрити	34	8,3	19	4,6		

Случаите на болестност от **гонорея** през 2017г. са повишени 29 /на 100 хил. души 7/ През 2016г. е 9 / 2,2 на 100 хил. души /, 2015г. 16 случая / 3,9 на 100 х. души /.

Случаите на новооткритите са също с повишени стойности 29 / на 100 хил. души 7/, през 2016г. са 7 /1,7 на 100 х. души /, 2015г. 15 / 3,6 на 100 х. души/.

Новооткрити заразени и потвърдени случаи с **ХИВ** през 2017г. са 9 лица, в сравнение с 2016г. са 6 лица, през 2015г., 9 случая, през 2014г. са 7 лица .

Недостатъчната здравна култура, лошите битови условия, неспазване на елементарна хигиена, неизползване на съвременна контрацепция, сред определени групи от населението са основни причини за тези заболявания.

От инфекциозните заболявания по изразени са заболели лица от:

- **Варицела** 1651, през 2016г.са били по-малко 1115 случая, наблюдава се цикличност на четири години в повишаване на стойностите- през 2015г. 709 случая.

- **Вирусен менингит** 7 заболявания за 2017г., понижени, спрямо 2016, когато са били 13 случая и 11 за 2015г.

- **Вирусен хепатит** е с тенденция към понижаване на случаите през 2017 са 146, през 2016г. са били 209, през 2015г. са 58 случая регистрирани новозабоделели лица.

- **Остри респираторни заболявания и грип** е нараснал броят на заболелите лица през 2017г. 9191, през 2016г.са регистрирани 8824, 2015г. 7511.

II. Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в Област Бургас

Нездравословното хранене, тютюнопушене, ниската физическа активност, злоупотребата с алкохол, хроничен стрес, пътно-транспортни произшествия., заемат водеща роля. През последните десет години интензивно се променя околната среда. Големите градове се превръщат в центрове с екологични проблеми. Това се дължи на промишленото производство, неконтролиран ръст на производствени и битови отпадъци, разрастване и физическо остаряване на транспортни и автомобилни паркове. Всичко това непосредствено оказва влияние върху човешкото здраве, нанася големи щети на икономиката, намаляват трудовите ресурси, създава се предпоставки за канцерогенна и мутагенна опасност не само за здравето на настоящето, но и за бъдещето поколение.

Проблемите се дължат основно на емисиите на фини прахови частици и отчасти на някои други атмосферни замърсители.Като резултат от въздействието на високите концентрации на прах върху здравето е повишената заболеваемост от сърдечно-съдови заболявания, заболявания на дихателна система-трахеобронхити, бронхити особено при децата.Тенденцията към увеличаване съдържанието на азотен двуокис в атмосферния въздух на големите населени места се задълбочава с нарастване броя на личните МПС. Повишените концентрации на азотен двуокис увеличават заболяванията на горни и долни дихателни пътища при децата, задълбочава и усложнява се симптоматиката и заболеваемостта на хронично болните хора.

Високи концентрации на канцерогенни вещества се наблюдават на територии с металургична и нефтохимическа промишленост. Тревожен е проблемът с трайното и масивно замърсяване с нефтопродукти на повърхностните и подземните води в района на „Лукойл-Нефтохим – Бургас“ ЕАД, в резултат на преработката на нефтопродукти.

За населението на област Бургас рисков фактор са битовият /транспортен/ и трудов травматизъм.

Тези и много други фактори, характерни и преобладаващи в Бургаски регион, определят особено важното и отговорно място на здравеопазването в региона и поставят въпроса за готовността на здравната мрежа за действия при непредвидени ситуации.

III. Заключение

На база на направеният анализ на здравно - демографските тенденции в Област Бургас могат да се очертаят следните основни проблеми, които имат отношение към структурирането и функционирането на здравната система на областно ниво.

1. Увеличение на населението в надтрудоспособна възраст и недостатъчност в гарантирането на продължителната грижа за лица с хронични заболявания, липса на лечебно заведение тип „хоспис“, слабо развити болници с легла за долекуване и продължително лечение, които да предлагат възможности за лечение, наблюдение и грижи на хронично болни лица за продължителен период от време.

2. Непрекъснатият стрес напрежение на работното място и в семейството води до повишена потребност от психологическа и психотерапевтична помощ. За съжаление хората не оценяват първоначалните прояви и често се достига до развитие на психическо заболяване, обект на психиатричната медицинска помощ и необходимост от лечение в психиатрично лечебно заведение.

3. Недостатъчната здравна култура на част от населението поражда редица проблеми, свързани с упражняването на правата на гражданите и отношението им към здравето и към системата на здравеопазване: отказ от родилна помощ в болнични условия, отказ от кръвопреливания, отказ от задължителни имунизации и други.

4. Поражда се остра необходимост от:

- Здравно възпитание на подрастващите;
- адекватност при провеждане на профилактичните прегледи, особено в детска възраст;
- ранно диагностициране на заболяванията;
- предотвратяване, или отлагане във времето настъпването на усложнения и инвалидизация, както и намаляване продължителността на временната неработоспособност;
- пълноценна ресоциализация на заболелите лица, базирана на комплекс от медицински и социални мерки;
- превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива.
- повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.
- подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот, чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рискови фактори.
- ограничаване заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания, чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.

5. Очакванията на потребителите на здравни услуги нарастват и изпреварват адаптирането на системата към новите механизми на функциониране. В същото време отговорността на отделния човек към неговото собствено здраве все още не съответства на новия модел на поведение в общността.

6. Развитието на Област Бургас като най-посещаваната туристическа дестинация от български и чуждестранни туристи, през летния период предизвиква сериозни затруднения в медицинското им обслужване, особено пред вид несъответствието на предлаганото качество на услугите, спрямо изискванията. Големият поток туристи поставя остро въпроса за тяхното медицинско обслужване, като се има пред вид, че структурата на лечебната мрежа в населените места по Черноморието е съобразена с броя на постоянното население и потенциала на лечебните заведения не може в пълна степен да отговори на повишеното търсене на медицински услуги през летния сезон.